

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 listopada 2022 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504) stwierdził, że Z. S. pobrała nienależne świadczenie, za okres od 1.05.2022 r. do 31.08.2022 r., w łącznej kwocie 5353,76 zł. Jednocześnie Zakład zobowiązał Z. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.05.2022 r. do 31.08.2022 r., w kwocie należności głównej 5353,76 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych za okres od następnego dnia po dniu wypłaty świadczenia (tj. od dnia 11.05.2022 r.) do dnia wydania decyzji w kwocie 262,22 zł.

(decyzja – k. 26-26 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła Z. S., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wnosząc o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że pobrane przez nią świadczenie z tytułu renty rodzinnej, za okres od 1.05.2022 r. do 31.08.2022 r., było należne i zwolnienie jej z obowiązku zwrotu renty rodzinnej, pobranej za ten okres, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Skarżonej decyzji zarzucono naruszenie art. 138 ustawy emerytalnej poprzez jego zastosowanie oraz naruszenie art. 68 ust 1 pkt 2 wskazanej ustawy poprzez jego niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji zobowiązanie ubezpieczonej do zwrotu renty rodzinnej pobranej zaa okres od 1.05.2022 r. do 31.08.2022 r. z powodu przerwy w nauce w sytuacji gdy semestr wiosenny w Publicznym Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (...) trwa od 1 lutego do 31 sierpnia każdego roku, a ubezpieczona uczestniczyła w zajęciach przewidzianych w szóstym semestrze do kwietnia 2022 r. włącznie po czym nie była zobligowana do uczestnictwa w zajęciach a miesiącach od maja do sierpnia 2022 r.

W semestrze wiosennym w 2022 r. Z. S. uczęszczała na szósty semestr Publicznego Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych Cosinus w Ł.. W miesiącu lutym była obecna na wszystkich zajęciach, w miesiącu marcu była obecna na 20 godzinach zajęć, w miesiącu kwietniu była obecna na 9 godzinach zajęć. W miesiącach maju i czerwcu 2022 r. Z. S. nie uczęszczała na zajęcia, z uwagi na to, iż nie były one organizowane, natomiast w miesiącach lipcu i sierpniu 2022 r. zajęcia nie odbywały się z powodu wakacji.

Warunkiem zaliczenia semestru w Szkole, do której uczęszczała Z. S. jest posiadanie min. 50% frekwencji z każdego przedmiotu, trzy oceny w nauczaniu bieżącym i zaliczenie egzaminów semestralnych.

Z. S. nie spełniła w/w warunków, tj. nie uzyskała minimum 50% frekwencji z przedmiotu i trzech ocen i nie została dopuszczona do egzaminów semestralnych.

W dniu 30 sierpnia 2022 r. Z. S. zrezygnowała ze Szkoły, po czym w dniu 1 września 2022 r. ponownie zapisała się na semestr szósty.

Powtarzając szósty semestr nauki w Publicznym Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (...) w Ł., Z. S. uzyskała świadectwo ukończenia Szkoły.

W tej sytuacji, nieuzasadnione jest przyjęcie, iż Ubezpieczona korzystała z przerwy w nauce, gdyż harmonogram zajęć obowiązujący w Szkole, do której uczęszczała, nie przewidywał zajęć w miesiącach od maja do końca sierpnia 2022 r.

(odwołanie – k. 3-5)

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wyjaśnił, iż trudno przyjąć, aby w okresie po 1 maja 2022 roku ubezpieczona utrzymywała status ucznia skoro faktycznie nie kontynuowała nauki. Za naukę w szkole, będąca przesłanką do pobierania renty rodzinnej należy rozumieć nie tyle formalny status ucznia, co realne wypełnianie tej roli stosownie do regulaminu szkoły, w szczególności poprzez uczestnictwo w zajęciach, podchodzenie do egzaminów i przedkładanie

wymaganych prac semestralnych. Nie mieści się natomiast w tym pojęciu takie postępowanie ucznia, które polega na zapisywaniu się do danej szkoły bez uczestnictwa w całości lub istotnej części zajęć, nie podchodzeniu do egzaminów, nie przedkładaniu wymaganych programem nauczania prac. Taka sytuacja, zdaniem ZUS, miała miejsce w niniejszej sprawie – gdy uczeń, nie tylko, nie uczęszcza na zajęcia, ale, także, nie przystępuje do żadnych zaliczeń i egzaminów w sesji, nie można uznać go za osobę pobierającą naukę.

(odpowiedź na odwołanie – k. 13-14)

Postanowieniem z dnia 10 maja 2023 roku, Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie, na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt VIII U 801/22 dot. odwołania wnioskodawczyni od decyzji ZUS z dnia 22 lutego 2022 r. zobowiązującej ją zwrotu nienależne pobranej renty rodzinnej za okres od 1.01.2021 do 31.01.2021, od 1.03.2021 do 31.03.2021, od 01.05.2021 do 31.08.2021 i od 01.12.2021 do 31.01.2022 i dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego.

(postanowienie – k. 26-26 verte)

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2023 roku, Sąd Okręgowy podjął, zawieszony, postępowanie.

(postanowienie – k. 33)

Na rozprawie w dniu 25 września 2023 roku, pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 25 września 2023 roku e-protokół (...):25:42 – 00:29:05 – płyta CD – k. 49)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. S. urodziła się (...)

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 22 lutego 2022 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art.84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2021 poz. 423) Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że Z. S. pobrała nienależne świadczenie za okres od 1.01.2021 do 31.01.2021 od 1.03.2021 do 31.03.2021 od 01.05.2021 do 31.08.2021 i od 01.12.2021 do 31.01.2022 w kwocie 9956,16 zł i dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w kwocie 1250,88 zł wypłacone razem ze świadczeniem za kwiecień 2021 r. w łącznej kwocie (...),04 z tytułu renty rodzinnej.

Jednocześnie Zakład zobowiązał Z. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.01.2021 do 31.01.2021 od 1.03.2021 do 31.03.2021 od 01.05.2021 do 31.08.2021 i od 01.12.2021 do 31.01.2022 r. w kwocie należności głównej (...),04 oraz odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych za okres od następnego dnia po dniu wypłaty świadczenia (tj. od dnia 12.01.2021) do dnia wydania decyzji w kwocie 399,07 zł.

(okoliczność bezsporna)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła do sądu Z. S..

(odwołanie – k. 3-4 w aktach o sygn. VIII U 801/22 (III AUa 1460/22) załączonych do sprawy)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 23 września 2022 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 801/22 Sąd Okręgowy w Łodzi – VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy Z. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na skutek odwołania Z. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 22 lutego 2022 roku w pkt 1 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zwolnił Z. S. z obowiązku

zwrotu renty rodzinnej za okresy: od 1 do 31 stycznia 2021 roku, od 1 maja 2021 roku do 31 sierpnia 2021 roku – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, za te okresy, w pkt 2 oddalił odwołanie w pozostałej części.

(wyrok – k. 39 w aktach o sygn. VIII U 801/22 (III AUa 1460/22) załączonych do sprawy)

Apelację od w/w wyroku w zakresie pkt 1 wniósł organ rentowy.

(apelacja – k. 54-55 w aktach o sygn. VIII U 801/22 (III AUa 1460/22) załączonych do sprawy)

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 22 czerwca 2023 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 1460/22, oddalił apelację ZUS, od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 23 września 2022 roku, sygn. akt VIII U 801/22.

(wyrok – k. 76 w aktach o sygn. VIII U 801/22 (III AUa 1460/22) załączonych do sprawy)

Decyzjami z dnia 28 września 2022 roku, 28 października 2022 roku, ZUS podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni odpowiednio od dnia 1 września 2022 roku i 1 listopada 2022 roku.

(decyzje – k. 4, k. 21-22 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Z wystawionego, przez Publiczne Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych COSINUS w Ł. w dniu 26.09.2022 r., zaświadczenia wynika, że wnioskodawczyni została przyjęta do szkoły, 1 lutego 2022 roku, na szósty semestr, w roku szkolnym 2021/2022.

(zaświadczenie – k. 8 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawczyni uzyskała następującą frekwencję:

- luty 2022 r.: 0 h nieobecna na 32 h możliwych;
- marzec 2022 r.: 12 h nieobecna na 32 h możliwych;
- kwiecień 2022 r.: 13 h nieobecna na 22 h możliwych;
- maj 2022 r.: 0 h nieobecna na 0 h możliwych;
- czerwiec 2022 r.: 0 h nieobecna na 0 h możliwych.

(zaświadczenie – k. 11 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Ostatni zjazd miał miejsce w kwietniu 2022 r.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 25 września 2023 roku e-protokół (...):24:30 – 00:25:41 w związku z 00:11:14 – 00:18:04 – płyta CD – k. 49)

Od maja 2022 r. nie było zajęć w szkole, natomiast warunkiem zaliczenia semestru w szkole było posiadanie min. 50 % frekwencji z każdego przedmiotu realizowanego w danym semestrze trzy oceny w nauczaniu bieżącym oraz zdawaniem egzaminów semestralnych.

(zaświadczenie – k. 11 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Słuchaczka nie uzyskała minimum 50% frekwencji z przedmiotu, nie zdobyła trzech ocen, więc nie mogła podejść do egzaminów semestralnych. Wnioskodawczyni zrezygnowała ze szkoły w dniu 30 sierpnia 2022 r. i ponownie zapisała się na semestr szósty w dniu 1 września 2022 r.

(zaświadczenie – k. 9, k. 11, k. 32 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. 12, zeznania wnioskodawczynie na rozprawie w dniu 25 września 2023 roku e-protokół (...):24:30 – 00:25:41 w związku z 00:11:14 – 00:20:57 – płyta CD – k. 49)

Kształcenie, w Publicznym Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych Cosinus, prowadzone jest w formie – zjazdów - dwa dni w tygodniu – sobota niedziela raz, na dwa tygodnie. Semestr jesienny rozpoczyna się 1 września, a kończy się nie później niż 31 stycznia. Semestr wiosenny rozpoczyna się nie później niż 1 lutego i trwa do 31 sierpnia.

(status szkoły – k. 16-20 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. 7-11)

Wnioskodawczynie nie zaliczyła szóstego semestru w roku szkolnym 2021/2022 z powodu kłopotów zdrowotnych. Skarżąca nie uzyskała 50 % wymaganej frekwencji na zajęciach języka angielskiego i dlatego nie została dopuszczona do egzaminów końcowych. Wnioskodawczynie legitymuje się zaświadczeniem lekarskim wystawionym z uwagi na konieczność leczenia psychiatrycznego – reakcje na ciężki stres zaburzenia adaptacyjne. Skarżąca leczyła się psychiatrycznie w latach 2019-2022. W kwietniu 2022 roku, nastąpił nawrót dolegliwości, do lipca 2022 roku nie była w stanie uczestniczyć w zajęciach szkolnych.

(zeznania wnioskodawczynie na rozprawie w dniu 25 września 2023 roku e-protokół (...):24:30 – 00:25:41 w związku z 00:11:14 – 00:20:57 – płyta CD – k. 49, zaświadczenie – k. 54)

W dniu 21 listopada 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 26-26 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od dnia 7 lutego 2023 roku wnioskodawczynie posiada status ucznia Policealnej Szkoły (...) w Ł..

(zaświadczenie – k. 55)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o załączone do akt dokumenty oraz dokumenty zawarte w aktach rentowych, nadto w oparciu o zeznania wnioskodawczynie gdyż wszystkie te dowody wzajemnie ze sobą korespondowały.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.138 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1251) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Za nienależnie pobrane świadczenia, uważa się świadczenia, wypłacone, mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. (art.138 ust.2 punkt 1 ww. ustawy).

Zgodnie z art.65 ust.1 ww. ustawy, renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Do renty rodzinnej uprawnieni są m. in. dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione (art.67 ust.1 punkt 1). Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

do ukończenia 16 lat;

do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w punkcie 1 lub 2 (art.68 ust.1ww ustawy).

Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów (art.68 ust. 2 ww. ustawy).

Przez naukę w szkole, o której mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 u.e.r.f.u.s., rozumie się naukę w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych), szkołach wyższych (państwowych i niepaństwowych), szkołach prowadzonych przez K. (...), a także pozaszkolnych formach kształcenia, doksztalcania bądź doskonalenia zawodowego (np. w ramach różnego rodzaju kursów lub praktyk zawodowych). W grę wchodzi wszelkie formy kształcenia w systemie stacjonarnym, zaocznym, wieczorowym i korespondencyjnym.

Przepisy o rencie rodzinnej, nie uzależniają prawa do tego świadczenia od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, ewentualnego powtarzania semestrów. Jedyny warunek to kontynuowanie nauki i ograniczenie wiekowe. Omawiany przepis powinien być, zatem, wykładany, zgodnie z jasnym i niebudzącym wątpliwości brzmieniem nieróżnicującym przyczyn przedłużenia się czasu studiów/ okresu nauki. /III AUa 490/18 - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13-11-2018/

Okres pobierania nauki, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obejmuje nie tylko okres efektywnego uczestniczenia w zajęciach objętych programem nauczania, ale także okres wakacji, urlopu zdrowotnego dla ucznia szkoły średniej, czy urlopu dziekańskiego dla studenta wyższej uczelni, jak również przerw w edukacji wynikających ze skreślenia z listy uczniów i ponownego przyjęcia w ich poczet./ III AUa 195/15 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21-10-2015/

Przy tym, do stwierdzenia czy ktoś pobiera naukę w szkole, w rozumieniu art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, nie jest wystarczające ustalenie zamiaru pobierania tejże nauki. Muszą występować przejawy zewnętrzne. Można, zatem, pobierać naukę w szkole nie po to, aby poszerzać swoją wiedzę, czy też nie po to aby zdobywać formalne kwalifikacje czy uprawnienia, a tylko po to (w znaczeniu intencji), aby otrzymywać rentę rodzinną, a mimo to, jeśli tylko uczestniczy się w zajęciach i wypełnia inne, postawione, wymagania, należy uznać, że ktoś taki- pobiera naukę w szkole. Jeżeli ,jednak, nie wypełnia się podstawowych obowiązków w postaci uczestnictwa w zajęciach, przy czym, nie podaje się żadnego usprawiedliwienia (wy tłumaczenia) tejże nieobecności; ponadto, jeżeli na skutek tego dochodzi do skreślenia z listy słuchaczy, to nie można uznać, że okres poprzedzający skreślenie, kiedy ciągle występuje stuprocentowa nieobecność, był nauką w szkole. Nauka w szkole to poddanie się wymogom - rygorom nauczania w zorganizowanej, zinstytucjonalizowanej formie, wymogom, określonym w odpowiednich przepisach prawa oświatowego, oraz regulaminie szkoły. Niewypełnianie żadnych obowiązków, czy też ich wypełnianie, ale tylko w sobie znany sposób, bez poddania się reżymowi nauczania zinstytucjonalizowanego, nie jest nauką w szkole. /III AUa 66/18 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 07-03-2018/

Prawo do renty rodzinnej nie jest uzależnione od frekwencji ucznia, w zajęciach szkolnych. Świadczenie to przysługuje, bowiem, od dnia podjęcia nauki do dnia jej ukończenia w planowanym terminie, bądź utraty statusu ucznia (studenta), wskutek skreślenia z listy uczniów (studentów) przez właściwy organ określony w statucie szkoły. Organ rentowy nie jest uprawniony do ustalania, na podstawie uczestniczenia przez uprawnionego w zajęciach szkolnych, istnienia prawa do świadczenia. Możliwe są określone przerwy w nauce (rozszerzająca wykładnia funkcjonalna przepisu), nawet powodujące czasową utratę statusu ucznia w danej szkole, ale o charakterze przejściowym, wywołane, jednak, nadzwyczajnymi i obiektywnymi przyczynami /III AUa 1977/17 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30-01-2018/.

Oczywisty brak woli kontynuowania nauki, a jedynie stwarzanie pozorów jej pobierania, nie pozwala na uznanie, takiej osoby, za kontynuującą naukę. Jeżeli, więc, w spornym okresie, renta rodzinna były wypłacone wyłącznie z powodu świadomego wprowadzenia przez niego w błąd organu rentowego, na podstawie niezgodnego z prawdą zaświadczenia szkolnego, to pobrane świadczenie musi zostać uznane, za nienależne, w rozumieniu art. 138 ust. 1 w związku z art.

138 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /III AUa 1277/15 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31-03-2016/

Pojęcie kontynuowanie nauki, nie polega na stwarzaniu pozorów jej pobierania, czy też wyrażaniu chęci i woli jej pobierania. Nie można, bowiem, osoby, która faktycznie nie pobiera nauki uznać za osobę pobierającą naukę w rozumieniu cyt. art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przez określenie przez ustawodawcę w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, iż renta rodzinna przysługuje dziecku po ukończeniu 16 roku życia do ukończenia nauki w szkole należy rozumieć nie tyle formalny status ucznia (studenta), co realne wypełnianie tej roli stosownie do regulaminu uczelni (szkoły), w szczególności poprzez uczestnictwo w zajęciach, podchodzenie do egzaminów i przedkładanie wymaganych prac semestralnych itd. Nie mieści się w tym pojęciu takie postępowanie ucznia (studenta), które polega na zapisywaniu się do danej szkoły bez uczestniczenia w całości lub istotnej części zajęć, nie poodchodzeniu do egzaminów, nie przedkładaniu wymaganych programem nauczania prac itp. /III AUa 1370/14 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13-05-2015/

Nie można mówić o pobieraniu nauki, gdy uczeń nie podejmuje, żadnych, starań w kierunku przyswajania wiedzy, a status osoby uczącej się uzyskuje tylko przez "zapisanie się" do określonej szkoły". /III AUa 51/14 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29-04-2014/.

Na gruncie **art. 68 ust. 1 pkt 2** ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez ukończenie nauki w szkole należy rozumieć również jej zaprzestanie, np. przez skreślenie z listy uczniów. Definitywne (ostateczne) skreślenie z listy uczniów powoduje w zakresie prawa do renty rodzinnej taki sam skutek, jaki wynika z ukończenia nauki potwierdzonego świadectwem szkolnym. /III AUa 1012/18 - wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24-07-2019/

Przenosząc powyższe rozważania, na grunt niniejszej sprawy, nie sposób zgodzić z ZUS, że odwołująca pobrała rentę rodzinną, w spornym okresie, jako świadczenie nienależne.

Z dokonanych ustaleń wynika, że nauka, w szkole COSINUS, odbywa się w formie zjazdów, w formie zaocznej, dwa dni w tygodniu. Semestr jesienny rozpoczyna się 1 września, a kończy się nie później niż 31 stycznia. Semestr wiosenny rozpoczyna się, nie później niż 1 lutego i trwa do 31 sierpnia.

Podkreślenia wymaga, iż Z. S., w istocie, z dniem 30 sierpnia 2022 roku, zrezygnowała ze szkoły i zapisała się ponownie do szkoły na semestr szósty. Słuchaczka została przyjęta ponownie do szkoły dnia 1 września 2022 roku. Przy czym zaplanowane zjazdy odbywały się w miesiącach: luty 2022 r., gdzie wnioskodawczyni była o h nieobecna na 32 h możliwych, marzec 2022 r., gdzie wnioskodawczyni była 12 h nieobecna na 32 h możliwych, kwiecień 2022 r., gdzie wnioskodawczyni była 13 h nieobecna na 22 h możliwych, maj 2022 r., gdzie wnioskodawczyni była o h nieobecna na o h możliwych, czerwiec 2022 r., gdzie wnioskodawczyni była o h nieobecna na o h możliwych. Ostatni zjazd miał miejsce w kwietniu 2022 r., **od maja 2022 r. nie było zajęć w szkole. Po tym czasie, nie zaplanowano już żadnego zjazdu** i wnioskodawczyni, nie była zobligowana, wówczas, uczestniczyć w jakichkolwiek zajęciach. Na uwzględnienie, w tym zakresie, zasługiwały, także, zeznania wnioskodawczyni, która twierdziła, że nie zaliczyła szóstego semestru, w roku szkolnym 2021/2022, z powodu kłopotów zdrowotnych. Trzeba mieć, przecież, na względzie, że np. choroba, czy inne szczególne wydarzenie może eliminować z uczestnictwa w zajęciach na długi, nawet kilkumiesięczny okres, a mimo to, przy posiadaniu frekwencji, jak w niniejszej sprawie możliwe jest klasyfikowanie ucznia (słuchacza). W takiej sytuacji, względy słuszności, skłaniają do bardziej formalnego podejścia, czyli traktowania bycia wpisanym na listę uczniów (słuchaczy) jako nauki w szkole. Nie budzi zdziwienia, uznawanie takiego okresu za naukę w szkole w znaczeniu prawnym. Tym bardziej, że skarżąca faktycznie miała zamiar kontynuowania nauki szkole i ten zamiar realizowała. W tym celu, ponownie, zapisała się do Zaocznego Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych Cosinus na semestr szósty w dniu 1 września 2022 roku. Zdaniem Sądu Okręgowego, wobec powyższych rozważań, brak jest wystarczających podstaw do uznania, że sporny okres nie był okresem nauki w szkole w rozumieniu art. **68 ust. 1 pkt 2** ustawy emerytalnej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób że zwolnił Z. S. z obowiązku zwrotu renty rodzinnej za okresy od 1 maja 2022 roku do 31 sierpnia 2022 wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za te okresy – punkt 1, sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu, Sąd orzekł, jak w punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2023.0.1964). O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.